

Аналіз судової статистики та вивчення судової практики застосування господарськими судами Західного апеляційного округу норм Кодексу України з процедур банкрутства, що регулюють діяльність арбітражного керуючого в процедурах банкрутства (неплатоспроможності) за 2025 рік – перше півріччя 2026 року

Відділ аналітичної роботи, узагальнення судової практики та вивчення судової статистики

Відділом аналітичної роботи, узагальнення судової практики та вивчення судової статистики здійснено аналіз судової практики та статистики у справах про банкрутство щодо діяльності арбітражного керуючого в процедурах банкрутства (неплатоспроможності). При підготовці матеріалів аналізу використано судову практику Західного апеляційного господарського суду за 2025 рік – I півріччя 2026 року.

Впродовж 2025 року – I півріччя 2026 року Західним апеляційним судом розглянуто 616 апеляційних скарг у справах про банкрутство, з яких по суті переглянуто 478 судових рішень місцевих господарських судів (77,6%). В тому числі, 50 постанов апеляційного суду, прийнятих за результатами перегляду судових рішень першої інстанції з розгляду заяв, клопотань та скарг, які стосуються вказаних нижче питань (10 %).

Зокрема, за 2025 рік апеляційний суд розглянув 356 апеляційних скарг у справах про банкрутство, з яких розглянуто по суті з винесенням постанов по 290 апеляційних скарг (81,4 %), в тому числі з розгляду заяв, клопотань та скарг 21 (7 %).

За перше півріччя 2026 року апеляційний суд розглянув 260 апеляційних скарг у справах про банкрутство, з яких розглянуто по суті з винесенням постанов по 188 апеляційних скарг (72,3 %), в тому числі з розгляду заяв, клопотань та скарг 29 (17 %).

Примітка: з огляду на те, що в межах одного провадження судом відбувався розгляд кількох заяв, клопотань та/або скарг, то відповідно статистичні дані за наведеними справами можуть дублюватися, оскільки такі стосувалися кожного розділу з запропонованих питань.

Діяльність арбітражного керуючого в процедурах банкрутства (неплатоспроможності)

- Відсторонення арбітражного керуючого та призначення іншого, в тому числі, коли комітет/збори кредиторів не подають кандидатури арбітражного керуючого
- Звітування арбітражним керуючим про фінансовий стан боржника та хід провадження у справі про банкрутство (неплатоспроможність)
- Нарахування та виплата грошової винагороди арбітражного керуючого, здійснення та відшкодування його витрат
- Відповідальність та законність дій арбітражного керуючого

АРБІТРАЖНИЙ КЕРУЮЧИЙ

Відсторонення арбітражного керуючого та призначення іншого, в тому числі, коли комітет/збори кредиторів не подають кандидатури (ст. 28 КУЗПБ)

Відповідно до ч.4 ст.28 Кодексу України з процедур банкрутства арбітражний керуючий може бути відсторонений господарським судом від виконання повноважень розпорядника майна, керуючого реструктуризацією, керуючого санацією, ліквідатора, керуючого реалізацією за його заявою.

Відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень здійснюється господарським судом за клопотанням учасника провадження у справі або за власною ініціативою у разі: 1) невиконання або неналежного виконання обов'язків, покладених на арбітражного керуючого; 2) зловживання правами арбітражного керуючого; 3) подання до суду неправдивих відомостей; 4) відмови арбітражному керуючому в наданні допуску до державної таємниці або скасування раніше наданого допуску, якщо такий допуск є необхідним для виконання обов'язків, визначених цим Кодексом; 5) припинення діяльності арбітражного керуючого; 6) наявності реального чи потенційного конфлікту інтересів.

Відповідно до висновку Верховного Суду у складі судової палати для розгляду справ про банкрутство Касаційного господарського суду, викладеному в постанові від 20.05.2021 у справі № 922/3369/19, законодавцем визначено три випадки (і відповідні їм підстави) відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень:

- за заявою самого арбітражного керуючого - абз. 1 ч. 4 ст. 28 КУЗПБ;
- за клопотанням учасника провадження у справі або за власною ініціативою господарського суду за наявністю підстав, визначених у самому Кодексі - абз. 2 ч. 4 ст. 28 КУЗПБ;
- за клопотанням комітету кредиторів незалежно від наявності підстав - абз. 3 ч. 4 ст. 28 КУЗПБ.

1) відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень: - за заявою самого арбітражного керуючого - абз. 1 ч. 4 ст. 28 КУзПБ

Відсторонення арбітражного керуючого від виконання відповідних повноважень у справі про банкрутство за заявою арбітражного керуючого не викликає непорозуміння, ця норма у судовій практиці застосовується як імперативна, що не потребує додаткових роз'яснень з приводу її застосування.

Реалізація арбітражним керуючим права на дострокове припинення його повноважень у справі про банкрутство не може бути поставлена в залежність від обставин оскарження його дій (бездіяльності) учасниками справи про банкрутство; водночас, подання арбітражним керуючим заяви про його звільнення від виконання повноважень у справі про банкрутство не звільняє господарський суд від обов'язку розглянути скаргу (скарги) учасників справи на дії (бездіяльність) такого арбітражного керуючого в період виконання ним відповідних повноважень та надати вимогам скаржника (скаржників) належну правову оцінку.

За вказаний період ухвали суду першої інстанції в частині розгляду заяв арбітражного керуючого про відсторонення його від виконання повноважень ліквідатора за власною ініціативою до апеляційної інстанції не оскаржувалися.

2) за клопотанням учасника провадження у справі або за власною ініціативою господарського суду за наявністю підстав, визначених у самому Кодексі – абз. 2 ч. 4 ст. 28 КУзПБ

Такі підстави визначені пунктами 1) - 6) абзацу другого частини 4 статті 28 Кодексу та пов'язані із встановленням у різній формі фактів невиконання або неналежного виконання арбітражним керуючим покладених на нього обов'язків, або існування обставин, що об'єктивно унеможливають виконання арбітражним керуючим відповідних повноважень.

Під час розгляду питання відсторонення арбітражного керуючого у справі з підстав, встановлених пунктами 1) - 6) абзацу другого частини 4 статті 28 Кодексу, господарський суд користуючись правами та повноваженнями наданими йому процесуальним законом, має з'ясувати та перевірити належність виконання арбітражним керуючим визначених законом обов'язків чи встановити інші обставини, що об'єктивно унеможливають виконання арбітражним керуючим відповідних повноважень, а також встановити обставини, в залежності від чого ухвалити відповідне рішення.

Рішення суду про відсторонення арбітражного керуючого з підстав, передбачених пунктами 1) - 6) абзацу другого частини 4 статті 28 Кодексу має бути достатньо обґрунтованим, з достеменним встановленням факту невиконання або неналежного виконання арбітражним керуючим обов'язків, визначених Кодексом, чи встановленням інших обставин, що об'єктивно унеможливають виконання арбітражним керуючим відповідних повноважень.

З аналізу розглянутих Західним апеляційним господарським судом справ вбачається, що судді, за результатами оцінки поданих доказів, лише за наявності підстав передбачених ст. 28 КУзПБ відсторонювали від виконання повноважень ліквідатора у справі про банкрутство арбітражного керуючого та призначали для виконання цих повноважень іншого арбітражного керуючого.

Так, зокрема, до суду була подана заява про визнання бездіяльності ліквідатора арбітражного керуючого протиправною, відсторонення ліквідатора та призначення ліквідатором іншого арбітражного керуючого, яка мотивована тим, що ліквідатор подав до суду недостовірні відомості щодо розміру сплачених коштів кредитором і, як наслідок, у цій частині суд відхилив кредиторські вимоги. Ліквідатор систематично порушував строки розгляду адвокатських запитів. Бездіяльність ліквідатора полягала у невжитті заходів щодо повернення коштів в сумі пропорційному розміру кредиторських вимог ТОВ, які були сплачені кредитором згідно з реєстром вимог кредиторів.

Господарський суд відмовив у задоволенні вказаної заяви. Суд не встановив факту неналежного виконання ліквідатором повноважень та обставин достатніх для відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень ліквідатора у справі. Ненадання ліквідатором інформації саме на адвокатський запит, не може свідчити про неналежне виконання арбітражним керуючим обов'язків ліквідатора та бути самостійною правовою підставою для відсторонення арбітражного керуючого. Ненадання інформації на адвокатський запит може мати наслідком відповідальність, встановлену ч. 5 [ст.212-3 КУпАП](#). Такий спосіб захисту індивідуальних прав адвоката (який є потерпілим від адміністративного правопорушення) не має відношення до захисту прав і майнових інтересів кредитора, інтереси якого представляє адвокат у справі про банкрутство. Також суд встановив, що ліквідатор не порушував порядку здійснення погашення вимог кредиторів, відповідно твердження про бездіяльність арбітражного керуючого, а саме: невжиття заходів щодо повернення коштів, є безпідставним.

Судова колегія погодилася із висновками суду першої інстанції про відмову у задоволенні клопотання оскільки не доведено наявності достатніх підстав для відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень ліквідатора, визначених ч. 4 [ст. 28 КУзПБ](#).

справа № 914/2450/22 від 11.03.2025 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/126048904>

У справі про неплатоспроможність ОСОБА_3 кредитор боржника ОСОБА_2, звернувся до суду із заявою про відсторонення керуючого реструктуризацією від виконання обов'язків у справі на підставі п.1 абз.2 ч.4 [ст.28 КУзПБ](#) у зв'язку з невиконанням або неналежним виконанням обов'язків, покладених на арбітражного керуючого. Заява обґрунтована тим, що арбітражним керуючим не забезпечено виконання усіх заходів, передбачених [КУзПБ](#), що арбітражний керуючий наполягає на переході до стадії ліквідаційної процедури, ігноруючи законні обґрунтовані вимоги кредиторів. Арбітражним керуючим не виконано належним чином обов'язку організації виявлення та складання опису майна боржника (проведення інвентаризації); не виявлено фактичної наявності активів. Також арбітражним керуючим не враховано суттєві обставини, що два кредитора з найбільшими майновими вимогами висловились за закриття провадження у справі, оскільки вважають, що боржником ОСОБА_3 не виконано обов'язок подати суду виправлену декларацію про майновий стан з повною та достовірною інформацією щодо майна та доходів боржника та членів сім'ї, та боржник не розкриває суду свій майновий стан і майновий стан членів сім'ї.

Ухвалою суду відмовлено у задоволенні клопотання. Суд дійшов висновку, що арбітражний керуючий належним чином, відповідно до вимог [КУзПБ](#) виконував повноваження керуючого реструктуризацією у цій справі. Так, зокрема, суд дослідив, що в даному випадку арбітражним керуючим вжито заходів щодо організації виявлення та складання опису майна боржника (проведення інвентаризації) та визначення його вартості, про що складено відповідний акт інвентаризації майна, який знаходиться в матеріалах справи. Подано звіт за результатами перевірки декларації боржника; подано План реструктуризації боргів боржника.

Апеляційна інстанція, дослідивши матеріали справи та враховуючи норми статей [28](#), [113](#), [114](#), [123 КУзПБ](#), якими визначено коло прав та обов'язків арбітражного керуючого у процедурі реструктуризації боргів боржника фізичної особи, а також дослідивши процесуальну поведінку керуючого реструктуризацією боргів ОСОБА_3 арбітражного керуючого, погодилася із висновком суду першої інстанції, що арбітражний керуючий належним чином відповідно до вимог [КУзПБ](#) виконував повноваження керуючого реструктуризацією у цій справі про неплатоспроможність ОСОБА_3, а тому у задоволенні клопотання кредитора про відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень керуючого реструктуризацією у цій справі правомірно відмовлено.

справа № 914/3239/21 від 04.03.2025 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/125870762>

Банк подав до суду скаргу на дії та бездіяльність арбітражного керуючого та клопотання про закриття провадження у справі на підставі п. 1 ч.7 ст. 123 КУзПБ. Скарга обґрунтована, зокрема тим, що керуючий реалізацією майна у період процедури реалізації майна не вчинив жодних дій, направлених на пошук та виявлення майна боржника (не зроблено жодного запиту), а лише констатував факт відсутності такого майна. Не провів інвентаризацію та не визначив вартість корпоративних прав боржника, як і не реалізував їх на аукціоні задля погашення вимог кредиторів. Відсутність у деклараціях боржника інформації щодо транспортних засобів також свідчить про неналежне виконання обов'язків арбітражним керуючим, а зазначене боржником у деклараціях майно (транспортні засоби), які зареєстровані на іншого члена сім'ї (матір боржника), може свідчити про ухилення від погашення боргу.

Суд першої інстанції скаргу задовольнив частково, встановивши, що боржнику на праві власності належать корпоративні права, проте арбітражним керуючим не інвентаризовано вказане майно, не визначено його вартість та не реалізовано на аукціоні задля погашення вимог кредиторів. Суд визнав протиправною бездіяльність арбітражного керуючого в частині непроведення інвентаризації та реалізації корпоративних прав, які належать боржнику. Зобов'язано арбітражного керуючого провести інвентаризацію та реалізацію корпоративних прав, які належать боржнику. В частині відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень керуючого реалізацією суд відмовив, оскільки заявник не навів доводів того, що новий арбітражний керуючий підвищить якість процедури погашення боргів боржника та буде виконувати повноваження у справі більш ефективно.

За результатами апеляційного перегляду, суд встановив неналежне виконання обов'язків, покладених на арбітражного керуючого (відповідно до звіту про перевірку декларацій та оновлених декларацій боржника, боржнику на праві власності належать 4 транспортні засоби, однак доказів, що арбітражним керуючим в межах повноважень керуючого реалізацією вчинено активні дії щодо розшуку, повернення транспортних засобів та їх продажу матеріали справи не містять), у зв'язку із чим дійшов висновку про визнання дій та бездіяльність арбітражного керуючого неналежним виконанням своїх обов'язків та такими, що порушують норми КУзПБ та права кредиторів. При цьому звернув увагу, що вимоги ч. 4 ст. 65 КУзПБ є імперативною правовою підставою для відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень ліквідатора у справі, та призначення нового ліквідатора, а відтак, погодившись з іє доводами кредитора в частині протиправного не включення арбітражним керуючим до ліквідаційної маси корпоративних прав, які належать боржнику, апеляційна інстанція дійшла висновку, що місцевий господарський суд безпідставно відмовив в задоволенні скарги кредитора в частині відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень керуючого реалізацією.

справа № 921/442/23 від 11.03.2025 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/127532997>

Кредитори звернулися до суду зі скаргою на бездіяльність арбітражного керуючого, в якій просять відсторонити від виконання повноважень керуючого реструктуризацією. Скарга обґрунтована тим, що за результатами перевірки Східним міжрегіональним управлінням Міністерства юстиції діяльності арбітражного керуючого було виявлено ряд порушень, які полягали в невиконанні ухвал суду щодо не проведення зборів кредиторів; неподання плану реструктуризації боргів боржника; неналежно організовано виявлення та складання опису майна боржника (проведення інвентаризації) в частині перевірки наявності грошових коштів боржника та неналежно перевірено декларації про майновий стан боржника, звіт про результати перевірки декларації боржника не направлено кредиторам.

Суд першої інстанції відмовив у задоволенні скарг щодо відсторонення арбітражного керуючого, оскільки визнав такі необґрунтованими, а безпідставне відсторонення арбітражного керуючого не допускається як таке, що порушує права та законні інтереси арбітражного керуючого; зміст скарг не містять вимог щодо запропонованої кандидатури арбітражного керуючого для його призначення для виконання повноважень у справі про неплатоспроможність. Також суд зауважив, що матеріали справи містять звіти про виконану роботу з яких вбачається, що відповідно до ст.114 КУзПБ керуючим реструктуризацією з метою виявлення активів боржника, направлено запити (звернення) до відповідних державних органів та установ.

Натомість суд апеляційної інстанції, за результатом перевірки матеріалів справи встановив, що судом першої інстанції не прийнято до уваги той факт, що у діяльності арбітражного керуючого, в рамках справи про неплатоспроможність боржника, були виявлені порушення та такі порушення не були усунуті арбітражним керуючим, що призвело до порушення майнових прав та інтересів кредиторів у справі, а також до затягування строкової процедури неплатоспроможності фізичної особи.

З огляду на те, що матеріалами справи підтверджено неналежне виконання обов'язків, покладених на арбітражного керуючого, судова колегія дійшла висновку про задоволення скарги на дії/бездіяльність керуючого реструктуризацією та визнання дій та бездіяльність арбітражного керуючого під час здійснення повноважень керуючого реструктуризацією у справі неналежним виконанням своїх обов'язків та такими, що порушують норми КУзПБ та майнові права та інтереси кредиторів.

Наведене стало підставою для відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень керуючого реструктуризацією у справі про неплатоспроможність фізичної особи ОСОБА_1.

справа № 921/640/23 від 15.07.2025 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/129086921>

Кредитор звернувся до із заявою про відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень керуючого реструктуризацією у справі, обґрунтовуючи заяву тим, що арбітражний керуючий перебував у професійних правовідносинах із учасниками судових спорів, безпосередньо пов'язаних з боржником, а також фактично здійснював процесуальне представництво у справах № 347/237/21 та № 0910/2-103/2011, в яких боржник мав власний правовий інтерес. Зазначені обставини об'єктивно створюють ситуацію конфлікту інтересів та викликають обґрунтовані сумніви у неупередженості та незалежності арбітражного керуючого під час здійснення ним повноважень у даній справі про неплатоспроможність.

Місцевий господарський суд врахував наявність потенційного конфлікту інтересів арбітражного керуючого та дійшов висновку про наявність підстав для припинення повноважень керуючого реструктуризацією боржника арбітражного керуючого.

Колегія суддів, дослідивши, що арбітражний керуючий, як адвокат, що тривалий час здійснював представництво боржника, мав впродовж цього часу приватний - майновий (отримання прибутку) та немайновий (ділова репутація адвоката щодо забезпечення успішного та ефективного представництва клієнта в суді) інтерес у ділових відносинах з директором як виконавчим органом боржника, дійшла висновку, що за таких обставин, виконуючи обов'язки керуючого реструктуризацією у справі про неплатоспроможність ОСОБА_1, зокрема, щодо перевірки майнових декларацій боржника, виявлення усіх майнових активів боржника, арбітражний керуючий діятиме в умовах потенційного конфлікту інтересів, що може впливати на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, та є достатньою правовою підставою для відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень керуючого реструктуризацією у справі відповідно до п.6 ч.4 ст.28 КУзПБ.

справа № 909/1415/25 від 10.06.2026 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/137632370>

Кредитори звернулися до суду з скаргами, в яких просили суд відсторонити арбітражного керуючого та призначити іншого арбітражного керуючого, обґрунтовуючи тим, що розпорядником майна недотримано вимог статей 12, 34, 44 КУз ПБ щодо вчинення системи заходів щодо нагляду та контролю за управлінням і розпорядженням майном боржника з метою забезпечення збереження, ефективного використання майнових активів боржника, здійснення аналізу його фінансового стану; щодо проведення аналізу фінансово-господарського стану, інвестиційної та іншої діяльності боржника.

Господарський суд дійшов висновку що доводи скаржників, викладені в скаргах щодо бездіяльності розпорядника майна, є безпідставними та не підтверджені документально, відтак підстав для відсторонення розпорядника майна у суду немає.

Натомість суд апеляційної інстанції дійшов до протилежної думки. Суд встановив, що внаслідок бездіяльності розпорядника майна арбітражного керуючого був порушений баланс інтересів у справі про банкрутство, тому що було порушено право кредиторів у справі про банкрутство отримувати від розпорядника майна персонально інформацію про хід провадження у справі про банкрутство, про фінансовий стан боржника, про активи боржника, наявність яких та стан зафіксовані в матеріалах інвентаризації, тому що за рахунок вказаних активів у справі про банкрутство відбувається задоволення вимог кредиторів, що прямо належить до сфери майнових прав та інтересів останніх.

Сукупність вказаних порушень свідчить про системний характер неналежного виконання обов'язків, що унеможливило подальше здійснення ним повноважень розпорядника майна у цій справі.

Відтак, суд апеляційної інстанції скасував ухвалу в частині відмови у задоволенні скарги про відсторонення арбітражного керуючого та призначення розпорядником майна іншого арбітражного керуючого, прийняв нове рішення про задоволення скарги в цій частині.

справа № 909/679/24 від 05.03.2026 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/134799519>

ДП «Волиньвугілля» подало суду скаргу на дії (бездіяльність) керуючого санацією, у якій просило відсторонити арбітражного керуючого від виконання обов'язків керуючого санацією ПАТ «Львівська вугільна компанія» та призначити керуючим санацією боржника іншого арбітражного керуючого.

Ухвалою суду відсторонено арбітражного керуючого від виконання обов'язків керуючого санацією ПАТ «Львівська вугільна компанія»; призначено керуючим санацією іншого арбітражного керуючого

Місцевий господарський суд, постановляючи ухвалу щодо відсторонення арбітражного керуючого від виконання обов'язків керуючого санацією боржника та призначення керуючим санацією іншого арбітражного керуючого, виходив з того, що ухвалами суду неодноразово було зобов'язано керуючого санацією арбітражного керуючого подати суду розроблений та схвалений кредиторами план санації, однак станом на день розгляду справи план санації до суду не поданий, що свідчить про невиконання арбітражним керуючим вимог ч.6 ст.28, ч.1 ст.29 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» та ухвал суду; комітет кредиторів, більшість голосів у якому належить одній юридичній особі, також не вжив жодних заходів, спрямованих на впорядкування процедури санації, як і не висловив жодних застережень щодо діяльності керуючої санацією, що безумовно порушує права інших кредиторів, які не мають вирішального голосу в комітеті кредиторів або не входять до нього; після відмови інвестора від участі в санації боржника керуючим санацією не подано клопотання про перехід до іншої судової процедури у справі про банкрутство; зменшення розмірів активів боржника та збільшення збитків свідчить про неналежне виконання керуючим санацією повноважень.

Колегія суддів погоджується з висновком суду першої інстанції, що матеріалами справи підтверджується неналежне виконання арбітражним керуючим вимог ч.6 ст.28, ч.1 ст.29 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» та ухвал суду, що є безумовною та самостійною підставою для відсторонення арбітражного керуючого від здійснення повноважень керуючого санацією у справі.

справа № 914/2441/15 від 08.04.2026 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/135841182>

До суду надійшло клопотання Західного міжрегіонального управління Міністерства юстиції про відсторонення від виконання повноважень ліквідатора у справі про банкрутство ДП Ягільницький кінний завод арбітражного керуючого, який виконує повноваження без правових підстав, визначених ч.9 ст. 96 Кодексу та призначити арбітражного керуючого, який відповідає вимогам ч.9 ст.96 Кодексу. (застосовано до арбітражного керуючого дисциплінарне стягнення у вигляді тимчасового зупинення права на здійснення діяльності арбітражного керуючого).

Місцевий господарський суд виснував про наявність підстав для відсторонення арбітражного керуючого. Суд встановив, що арбітражний керуючий не мав повноважень на здійснення діяльності арбітражного керуючого, з огляду на застосування до нього дисциплінарного стягнення у вигляді тимчасового зупинення права на здійснення діяльності арбітражного керуючого строком на 120 днів, що в порядку положень п.5-1 ч.4 ст. 28 КУзПБ є самостійною підставою для його відсторонення від виконання повноважень ліквідатора ДП.

Судова колегія погодилася з висновком суду першої інстанції про наявність підстав для відсторонення арбітражного керуючого і призначення для виконання цих повноважень іншого арбітражного керуючого.

справа № 10/6-711 від 04.02.2026
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/134121230>

До суду надійшло клопотання ініціюючого кредитора про відсторонення арбітражного керуючого (повідомлено, що до арбітражного керуючого застосоване дисциплінарне стягнення у вигляді тимчасового зупинення права на здійснення діяльності арбітражного керуючого строком на 120 днів).

Беручи до уваги лист Центрального міжрегіонального управління Міністерства юстиції та клопотання ініціюючого кредитора, враховуючи абз. 4 ч. 1 ст. 29 та ч.3 ст. 29 КУзПБ, суд дійшов висновку про задоволення вказаного клопотання та відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень розпорядника майна.

Суд апеляційної інстанції, перевіrivши обставини справи, дійшов висновку, що судом правильно застосовано абз. 4 ч. 1 ст. 29 та ч.3 ст. 29 КУзПБ та відповідно задоволено клопотання ініціюючого кредитора про його відсторонення, яке стало передумовою призначення розпорядником майна особа-І.

справа № 909/679/24 від 30.04.2025
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/127246869>

Забезпечений кредитор звернувся до суду зі скаргою на бездіяльність ліквідатора, що полягає у нездійсненні заходів, спрямованих на виявлення та реалізації майнових активів банкрута. Також заявник просив призначити нового ліквідатора арбітражного керуючого.

Місцевий господарський суд, врахувавши встановлені обставини і факти, які вказують, що ліквідатор у цій справі здійснює свої повноваження неналежно, що призводить до необґрунтованого затягування процедури без вирішення завдань ліквідаційної процедури, та дійшов висновку про те, що скаргу належить задовольнити повністю та відсторонити від виконання обов'язків ліквідатора у цій справі арбітражного керуючого. Також суд дійшов висновку про те, що кандидатура нового ліквідатора є прийнятною відповідно до вимог закону.

З огляду на те, що ліквідатор у справі арбітражний керуючий, не виконує своїх повноважень належним чином, зокрема, серед іншого, не скликає зборів кредиторів чи засідання комітету кредиторів та не звітує про хід здійснення ліквідаційної процедури, колегія суддів погодилася з висновком суду першої інстанції про відсторонення від виконання повноважень ліквідатора у справі та про можливість призначення ліквідатором арбітражного керуючого за наслідками оцінки заяви-згоди на участь у справі.

справа № 907/273/24 від 28.01.2026
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/133943787>

Ухвалою суду відхилено кандидатуру арбітражного керуючого для призначення розпорядником майна.

Колегія суддів зазначає, що у спірному випадку, із врахуванням того, що арбітражний керуючий є учасником (працює) в адвокатському об'єднанні консалтинговій фірмі так само як і представник ініціюючого кредитора у даній справі, з метою усунення будь-яких можливих сумнівів щодо неупередженості та об'єктивності арбітражного керуючого при виконанні повноважень розпорядника майна у даній справі, з метою забезпечення справедливого балансу інтересів кредитора та боржника, задля усунення можливих сумнівів зі сторони кредитора чи боржника щодо справедливого визначення кандидатури арбітражного керуючого для виконання повноважень у даній справі, суд першої інстанції дійшов до правомірного висновку про відхилення кандидатури арбітражного керуючого, яку запропоновано ініціюючим кредитором у справі - та визначення кандидатури арбітражного керуючого для виконання повноважень у даній справі шляхом автоматизованого відбору за принципом випадкового вибору, що у свою чергу забезпечить незалежність діяльності розпорядника майна у цій справі.

справа № 914/2350/24 від 06.05.2025
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/127353821>

3) за клопотанням комітету кредиторів незалежно від наявності підстав— абз.3 ч. 4 ст. 28 КУзПБ

Клопотання комітету кредиторів є окремою підставою для відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень, яка є імперативною нормою Кодексу.

Абзацом третім частини 4 статті 28 КУзПБ надано право комітету кредиторів у будь-який час (що фактично означає - на будь-якій судовій процедурі банкрутства) звернутися до господарського суду з клопотанням про відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень, при цьому вказана правова норма прямо вказує на незалежність такого клопотання від наявності підстав відсторонення арбітражного керуючого.

Таке право комітету/зборам кредиторів надано законодавцем з метою забезпечення прав кредиторів у судових процедурах банкрутства, підвищення як їх впливу на саму процедуру так і їх відповідальності, прискорення строків проведення такої процедури шляхом заміни одного арбітражного керуючого на іншого, який має довіру комітету/зборів кредиторів та може, на думку кредиторів, виконувати повноваження у справі більш ефективно.

Поряд з іншими принципами правового регулювання відносин неплатоспроможності, суттєве значення має принцип судового нагляду у відносинах неплатоспроможності та банкрутства, який розпочинається з призначення розпорядника майна чи ліквідатора банкрута.

Як неодноразово зазначав Верховний Суд, суд у справі про банкрутство повинен сам приймати рішення стосовно виду та інтенсивності нагляду з урахуванням процедури провадження, особи боржника та арбітражного керуючого, а також інших обставин справи.

Слід вказати і на те, що процедура відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень в кінцевому підсумку охоплюється компетенцією суду.

Рішення комітету кредиторів не може мати для господарського суду задалегідь встановленої сили і має оцінюватися відповідно до [ст. 86 ГПК України](#).

У разі надходження клопотання від комітету кредиторів про відсторонення арбітражного керуючого, господарський суд зобов'язаний щонайменше перевірити дотримання порядку скликання та проведення загальних зборів та/або комітету кредиторів, законність обрання/формування загальними зборами кредиторів комітету кредиторів, прийняте зборами кредиторів чи комітетом кредиторів рішення та реалізацію цього рішення через відповідне клопотання до господарського суду в порядку частини 4 статті 28 Кодексу. А також вживати заходів для запобігання зловживанню процесуальними правами.

Отже, у разі подання комітетом кредиторів клопотання про відсторонення арбітражного керуючого задоволення такого клопотання є правом, а не обов'язком суду, і воно не може бути безумовною підставою для його відсторонення, у зв'язку з чим суд повинен з'ясувати мотиви цього клопотання, в тому числі через призму принципу незалежності арбітражного керуючого. Порушення такого важливого принципу може призвести до процесуальних зловживань з боку комітету кредиторів з метою заміни кожного арбітражного керуючого, який призначатиметься господарським судом відповідно до процедури, встановленої Кодексом, що, в свою чергу, негативно позначиться на ефективності здійснення процедури банкрутства в цілому.

За результатами розгляду Західним апеляційним господарським судом клопотань, поданих комітетом кредиторів про відсторонення арбітражного керуючого, вбачається, що судді, за наявності підстав передбачених абз.3 ч.4 ст. 28 КУзПБ відсторонювали від виконання повноважень ліквідатора у справі про банкрутство арбітражного керуючого та призначали для виконання цих повноважень іншого арбітражного керуючого.

Так, ухвалою суду відсторонено арбітражного керуючого від виконання повноважень розпорядника майна ТОВ та призначено іншого арбітражного керуючого розпорядником майна боржника на підставі рішення комітету кредиторів.

Означена ухвала мотивована тим, що в силу положень абз. 3 ч. 4 ст. 28 КУзПБ не визначено обов'язку для комітету кредиторів обґрунтовувати чи мотивувати таке клопотання, а навпаки - вказано про право комітету кредиторів в будь-який час звернутися до господарського суду з клопотанням про відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень незалежно від наявності підстав. Визначальним на думку суду є саме волевиявлення більшості членів комітету кредиторів, незважаючи на форми такого волевиявлення та порядок скликання, місце проведення та спосіб проведення (голосування) засідання такого комітету кредиторів.

Апеляційна інстанція, дослідивши в межах апеляційного провадження право ініціатора на скликання засідання комітету кредиторів та саме волевиявлення більшості комітету кредиторів, погодилася з висновком суду першої інстанції, що зі змісту абз. 3 ч. 4 ст. 28 КУзПБ, повнота виконання обов'язків ліквідатора арбітражним керуючим не розглядається (не досліджується), оскільки виходячи із її змісту не вбачається жодних додаткових умов для відсторонення ліквідатора (арбітражного керуючого), окрім як наявність клопотання комітету кредиторів.

Спростовуючи доводи скаржника, суд зазначив, що підтвердженими доказами, в силу ч.3 ст. 48 КУзПБ конкурсний кредитор ТОВ володіє більше ніж третьою кількістю голосів згідно реєстру вимог кредиторів, тому мала право на самостійне скликання такого комітету кредиторів. Також матеріали справи не містять доказів перешкод для участі ДПАТ у засіданні комітету кредиторів. Участь ДПАТ у засіданні комітету кредиторів не вплинула б та не змінила б прийняте його більшістю рішення про відсторонення арбітражного керуючого. Судом не встановлено наявності у ТОВ ознак заінтересованості стосовно боржника у розумінні поняття, наведеного у ст. 1 КУзПБ. За встановлених апеляційним судом обставин, при вирішенні питання про відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень були враховані голоси ТОВ та ТОВ.

справа № 907/935/21 від 06.04.2025 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/126680019>

До суду подано клопотання комітету кредиторів про відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень ліквідатора на підставі ч. 4 [ст. 28 КУзПБ](#) та призначення нового арбітражного керуючого.

Ухвалою відмовлено у задоволенні клопотання комітету кредиторів. Ухвала, зокрема, мотивована тим, що кредитор, скликавши засідання комітету кредиторів у меншій строк, ніж встановлений [КУзПБ](#), самовільно змінивши порядок денний ініційованого засідання комітету кредиторів, порушив порядок скликання та проведення засідання комітету кредиторів, а отже, заявник клопотання комітету кредиторів не довів наявності фактичних обставин, які б обґрунтовували застосування положень ч. 4 [ст. 28 КУзПБ](#), а відтак відсутні підстави для задоволення клопотання про відсторонення арбітражного керуючого та призначення ліквідатором у справі іншого арбітражного керуючого.

У разі надходження клопотання від комітету кредиторів про відсторонення арбітражного керуючого, господарський суд зобов'язаний щонайменше перевірити дотримання порядку скликання та проведення загальних зборів та/або комітету кредиторів, законність обрання/формування загальними зборами кредиторів комітету кредиторів, прийняте зборами кредиторів чи комітетом кредиторів рішення та реалізацію цього рішення через відповідне клопотання до господарського суду в порядку ч. 4 [ст. 28 КУзПБ](#).

Колегія суддів вважає, що в даному випадку, господарський суд повинен перевірити, у тому числі наявність волевиявлення комітету кредиторів на відсторонення арбітражного керуючого а також належне, відповідно до вимог закону оформлення такого волевиявлення.

За результатами перевірки зазначених обставин, колегія суддів дійшла висновку, що кредитор безпідставно змінив порядок денний засідання комітету кредиторів та скликав за своєю ініціативою засідання комітету кредиторів у меншій строк, ніж передбачений [ст. 48 КУзПБ](#), що є порушенням порядку скликання та проведення комітету кредиторів, та не може свідчити про належним чином оформлене волевиявлення комітету кредиторів щодо відсторонення арбітражного керуючого від виконання обов'язків ліквідатора.

Відтак, колегія суддів погоджується із висновком місцевого господарського суду, що заявник клопотання комітету кредиторів не довів наявності фактичних обставин, які б обґрунтовували застосування положень ч. 4 [ст. 28 КУзПБ](#).

справа № 914/2618/16 від 29.04.2026

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/127157035>

ТОВ подало клопотання про відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень керуючого реструктуризацією у справі про неплатоспроможність ОСОБА_6 та призначення керуючим реструктуризацією іншого арбітражного керуючого.

Місцевий господарський суд, висновуючи про наявність підстав для задоволення поданого клопотання зазначив, що у цій справі зборами кредиторів дотримано порядок скликання та проведення зборів, на яких ухвалено рішення про відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень керуючого реструктуризацією у справі, яке в подальшому реалізоване через звернення з клопотанням до господарського суду в порядку ч.4 [ст.28 КУзПБ](#), що свідчить про наявність підстав для задоволення поданого клопотання.

Судова колегія погодилася із висновками господарського суду, та зауважила, що відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень ліквідатора за клопотанням комітету кредиторів є окремою підставою для відсторонення та не потребує доведення наявності підстав для відсторонення, необхідного у разі відсторонення арбітражного керуючого господарським судом за клопотанням учасника провадження у справі або за власною ініціативою.

справа № 914/2693/23 від 23.02.2026
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/134495639>

АРБІТРАЖНИЙ КЕРУЮЧИЙ

Звітування арбітражним керуючим про фінансовий стан боржника та хід провадження у справі про банкрутство (неплатоспроможність)

Дійсний фінансово-господарський стан боржника у справі про банкрутство встановлюється господарським судом на підставі дослідження поданого розпорядником майна боржника аналізу, передбаченого абз.6 ч.3 ст.44 КУЗПБ.

У постанові Верховного Суду від 08.12.2022 у справі № 904/4387/19 зроблено висновки про те, що ст.ст. [61](#), [62](#), [65](#) [КУЗПБ](#) передбачена певна сукупність дій, яку необхідно вчинити ліквідатору під час ліквідаційної процедури, та перелік додатків, які долучаються до звіту ліквідатора і є предметом дослідження в судовому засіданні за підсумками ліквідаційної процедури, що проводиться за участю кредиторів (комітету кредиторів). Подання звіту та ліквідаційного балансу здійснюється ліквідатором за наслідком всіх проведених ним дій під час ліквідаційної процедури. Обов'язком ліквідатора є здійснення всієї повноти заходів, спрямованих на виявлення активів боржника. При цьому ні у кого не повинен виникати обґрунтований сумнів щодо їх належного здійснення (принцип безсумнівної повноти дій ліквідатора у ліквідаційній процедурі). Невід'ємним критерієм дотримання принципу безсумнівної повноти дій ліквідатора у ліквідаційній процедурі є з'ясування усіх необхідних обставин для вирішення питання про покладення на винних осіб субсидіарної відповідальності за доведення боржника до банкрутства.

Як видно з даної правової позиції, повнота дій ліквідатора оцінюється судом за результатами проведення ліквідаційної процедури під час розгляду звіту ліквідатора та ліквідаційного балансу (ст. 65 КУзПБ), що і було зроблено суддями апеляційної інстанції при розгляді заяв про затвердження звітів ліквідатора (арбітражного керуючого), зокрема:

Ухвалою суду відмовлено у задоволенні заяви про затвердження звіту керуючого реалізацією майна, у завершенні процедури погашення боргів боржника та у закритті провадження у справі у зв'язку з тим, що керуючий реалізацією не виявив майнові активи банкрута у повному обсязі.

Ухвала мотивована тим, що поряд із звітом керуючого реалізацією, від АТ КБ "Приватбанк" надійшла скарга на дії та бездіяльність арбітражного керуючого (керуючим реалізацією майна) та в ході розгляду цієї скарги, місцевий господарський суд з'ясував, що боржнику належать корпоративні права, із часткою у розмірі 100% у ТОВ "Сонце Край" та ТОВ "Ол Мак", що підтверджується деклараціями про майновий стан боржника, однак, вказане майно за відсутності належних правових підстав для такого, не було включене керуючим реалізацією боргів у ліквідаційну масу.

Частиною 4 ст. 65 КУзПБ передбачено, що у разі якщо господарський суд дійшов висновку, що ліквідатор не виявив або не реалізував майнові активи банкрута у повному обсязі, суд постановляє ухвалу про призначення нового ліквідатора в порядку, встановленому цим Кодексом.

Колегія суддів апеляційної інстанції звернула увагу на те, що на момент розгляду скарги кредитора на дії керуючого реалізацією, а також заяви про затвердження звіту керуючого реалізацією майна про завершення процедури погашення боргів фізичної особи ОСОБА_1 місцевий господарський суд мав усі матеріали справи для встановлення підстав для відсторонення керуючого реалізацією майна у повному обсязі, але господарський суд обмежився лише з'ясуванням того факту, що боржнику належать корпоративні права із часткою у розмірі 100% у ТОВ « Сонце Край» та ТОВ « Ол Мак», що підтверджується деклараціями про майновий стан боржника. Однак, вказане майно за відсутності належних правових підстав для такого не було включене керуючим реалізацією боргів у ліквідаційну масу. Як наслідок судом визнано в цій частині скаргу обґрунтованою, а бездіяльність керуючого реалізацією протиправною.

Проте, в порушення вимог ч. 4 ст. 65 КУзПБ господарський суд, встановивши факт того, що керуючий реалізацією не виявив майнові активи банкрута у повному обсязі, не відсторонив арбітражного керуючого від виконання обов'язків керуючого реалізацією майна банкрута- фізичної особи.

У зв'язку з тим, що постановою Західного апеляційного господарського суду від 13.05.2025 у даній справі встановлено неналежне виконання обов'язків, покладених на арбітражного керуючого та відсторонено арбітражного керуючого від виконання повноважень керуючого реалізацією майна боржника, колегія суддів дійшла до висновку про відмову у задоволенні його заяви про затвердження звіту керуючого реалізацією майна про завершення процедури погашення боргів фізичної особи ОСОБА_1 та закриття провадження у справі про неплатоспроможність, мотивувальну частину ухвали суду першої інстанції було змінено, виклавши останню в редакції цієї постанови, а в решті ухвалу залишено без змін.

справа № 921/442/23 від 20.05.2025 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/127601782>

Постановою суду першої інстанції визнано боржника банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру і призначено ліквідатором арбітражного керуючого.

Водночас суд апеляційної інстанції дійшов до висновку, що арбітражним керуючим фактично приховано від суду відомості про реальний майновий стан боржника в частині наявності в Державному реєстрі прав власності на нерухоме майно, хоча частково суд першої інстанції про такий стан інформував керівник боржника у трьох заявах про закриття провадження у справі про банкрутство.

Розпорядником майна аналіз фінансово-господарського стану, інвестиційної та іншої діяльності боржника, а також аналіз щодо виявлення ознак фіктивного банкрутства, доведення до банкрутства, приховування стійкої фінансової неплатоспроможності, незаконних дій у разі банкрутства розпорядником майна не проводився, що є порушенням імперативної норми ч.3 ст. 44 КУЗПБ без наявності доказів неможливості отримання відповідних документів і відомостей від інших органів чи осіб, відмінних від боржника, для проведення таких аналізів, які є визначальними для встановлення обставин наявності чи відсутності ознак неплатоспроможності.

Оскільки судом першої інстанції не враховано достатність у боржника активів для погашення вимог кредитора (кредиторів) для застосування виняткової судової процедури, якою є ліквідаційна процедура, ухвалено передчасну постанову про визнання боржника банкрутом і не постановлено процесуального рішення щодо трьох заяв боржника про закриття з підстав платоспроможності справи про банкрутство, оскаржувана постанова підлягає скасуванню, а справа поверненню до суду першої інстанції на стадію розпорядження майном.

справа № 914/209/25 від 23.06.2026
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/136697479>

Суд першої інстанції, враховуючи, що під час проведення ліквідаційної процедури здійснено необхідні заходи з ліквідації банкрута, і у банкрута відсутні активи, необхідні для задоволення вимог кредиторів, дійшов висновку про затвердження звіту ліквідатора і ліквідаційного балансу, ліквідації банкрута та закриття провадження у справі.

Разом з тим, суд апеляційної інстанції не погодився з висновком суду першої інстанції, оскільки встановив, що у цій справі було подано заяву про покладення субсидіарної відповідальності, однак суд першої інстанції залишив таку заяву без розгляду з порушенням вимог процесуального законодавства щодо неможливості встановлення доведеними обставин в ухвалі, яка перешкоджає подальшому провадженню у справі, зважаючи на право кредитора звернутись з такою заявою самостійно в разі, якщо ліквідатор не підтримує заявлених вимог, на переконання апеляційного суду, ліквідаційну процедуру не можна вважати завершеною, відповідно, передчасним є затвердження звіту ліквідатора та ліквідаційного балансу боржника.

справа № 914/2618/16 від 17.06.2026
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/137845839>

Суд першої інстанції в оскаржуваній ухвалі встановив, що ліквідатор при реалізації своїх прав та обов'язків діяв з урахуванням інтересів боржника та його кредиторів, його звіт повно відображає обставини, що мають значення для справи, ліквідатор вчинив належні дії по виявленню активів та пасивів боржника, продажу майна боржника з метою задоволення вимог кредиторів, ліквідатором вжито всіх можливих заходів належного проведення ліквідаційної процедури боржника, та дійшов висновку про затвердження поданого ліквідатором арбітражним керуючим звіту за результатами ліквідаційної процедури приватного підприємства та ліквідаційного балансу боржника.

Оскільки, апелянт не доводив неповноту дій ліквідатора, не зазначив заходів, які на його думку не було здійснено під час ліквідаційної процедури і які могли б вплинути на формування ліквідаційної маси чи повне покриття витрат на ліквідаційну процедуру за рахунок реалізації майна банкрута, колегія суддів визнала обґрунтованою ухвалу суду в частині затвердження звіту ліквідатора та ліквідаційного балансу.

справа № 909/1060/16 від 03.06.2026
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/137414146>

Ухвалою суду затверджено звіт ліквідатора та ліквідаційний баланс, боржника - ліквідовано; провадження про банкрутство - закрито.

Постановляючи оскаржену ухвалу, місцевий господарський суд, за результатами оцінки здійснення ліквідатором банкрута ліквідаційної процедури відповідно до вимог КУзПБ, оцінки повноти дій ліквідатора, дійшов висновку про те, що звіт ліквідатора та ліквідаційний баланс ТзОВ "Компанія "Агро-Союз" підлягають затвердженню.

Враховуючи встановлені обставини справи, доводи кредитора, викладені в апеляційній скарзі, не спростовують правильність висновків місцевого господарського суду про те, що у зв'язку з відсутністю майна за результатами ліквідаційної процедури у ТОВ, таке товариство підлягає ліквідації. У зв'язку із затвердженням звіту ліквідатора, провадження у справі про банкрутство підлягає закриттю.

справа №914/3812/15 від 24.09.2025
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/130789109>

АРБІТРАЖНИЙ КЕРУЮЧИЙ

Нарахування та виплати грошової винагороди арбітражного керуючого, здійснення та відшкодування його витрат (стаття 30 КУзПБ)

Надання послуг арбітражного керуючого як суб'єкта незалежної професійної діяльності повинно відбуватися на платній основі.

Право арбітражного керуючого отримувати винагороду у розмірі та в порядку, передбаченому КУзПБ, встановлено статтею 12 цього Кодексу.

Невиявлення ліквідатором боржника в процедурі ліквідації майна боржника чи інших його активів та грошових коштів не впливає на оплату його послуг за відсутності встановлених судами обставин неналежного виконання ліквідатором своїх обов'язків.

У зв'язку з відсутністю у банкрута будь-яких майнових активів, покладення оплати грошової винагороди арбітражного керуючого за період виконання повноважень ліквідатора у справі на кредиторів пропорційно до розміру їхніх вимог є правомірним.

При визначенні розміру оплати послуг арбітражного керуючого під час здійснення ним судової процедури у справі про банкрутство господарський суд досліджує не тільки період здійснення арбітражним керуючим ліквідаційної процедури, а й те, які фактичні дії вчинялись ліквідатором протягом процедури.

Ці висновки застосовуються під час розгляду як справ про банкрутство юридичних осіб, так і справ про неплатоспроможність фізичних осіб

З аналізу розглянутих Західним апеляційним господарським судом справ вбачається, що судді, оцінюють дотримання вимог статті 30 КУзПБ, реальний обсяг виконаних арбітражним керуючим повноважень та за результатами оцінки поданих доказів, вважають за можливе зменшувати розмір винагороди, визначений арбітражним керуючим у звіті про затвердження розміру грошової винагороди та відшкодування витрат або відмовити у її стягненні.

А також за відсутності у боржника будь-яких майнових активів, судді вважають за можливе покладення оплати основної грошової винагороди арбітражного керуючого та його витрат у справі на кредиторів боржника.

Зокрема, випадки задоволення в заявленому розмірі:

Ухвала суду, про затвердження звіту арбітражного керуючого про нарахування та виплату основної грошової винагороди та стягнення грошової винагороди, мотивована тим, що дослідивши поданий звіт, ознайомившись з рішенням комітету кредиторів ТОВ, враховуючи схвалення його комітетом кредиторів, відсутність у справі задоволених скарг кредиторів на дії/бездіяльність ліквідатора, поданий звіт є таким, що узгоджується з нормами КУзПБ, а відтак підлягає до задоволення у повному обсязі.

Судова колегія погодилася із висновком місцевого господарського суду про затвердження звіту арбітражного керуючого про нарахування та виплату основної грошової винагороди за період виконання ним повноважень ліквідатора, а також витрати арбітражного керуючого за заявлений період у заявленому розмірі. Враховуючи, що протягом усієї процедури банкрутства ТОВ боржник не здійснював господарської діяльності та за результатом проведення ліквідаційної процедури будь-якого майна боржника, за рахунок реалізації якого можна би було сплатити винагороду арбітражному керуючому, не виявлено, колегія суддів погоджується із висновком суду першої інстанції, що винагорода арбітражного керуючого за період виконання повноважень ліквідатора ТОВ за встановлених судом обставин може бути сплачена виключно за рахунок коштів кредиторів у розмірі, пропорційному розміру їх визнаних кредиторських вимог до боржника.

справа № 907/619/15 від 13.01.2026 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/133442953>

Ухвалою клопотання арбітражного керуючого про стягнення винагороди за виконання функцій ліквідатора у справі задоволено в заявленому розмірі, стягнуто за рахунок кредиторів пропорційно розміру їх визнаних грошових вимог.

Апеляційна інстанція встановила, що арбітражним керуючим заявлено до стягнення основну грошову винагороду за виконання повноважень ліквідатора у розмірі 120 600,00 грн.

З огляду на відсутність у боржника коштів, достатніх для оплати послуг арбітражного керуючого, суд першої інстанції правомірно виходив із принципу пропорційного розподілу витрат між кредиторами відповідно до розміру їх визнаних вимог.

З урахуванням встановлених обставин справи, наведених норм законодавства та того, що виконання повноважень арбітражним керуючим здійснюється на платній основі, суд першої інстанції дійшов обґрунтованого висновку про стягнення з кредиторів на користь арбітражного керуючого 120 600,00 грн основної грошової винагороди за виконання повноважень ліквідатора у справі за період заявлений період.

справа №5010/1133/2012-Б-26/30 від 05.03.2026
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/134684848>

Суд зазначив, що нарахування основної грошової винагороди за звітний період проведено з розрахунку трьох мінімальних заробітних плат, відповідно до положень ст.30 КУЗПБ, яка підставно, у зв'язку з відсутністю у банкрута будь-яких майнових активів, не створення фонду для оплати послуг арбітражного керуючого покладена пропорційно на кредиторів.

З огляду на зазначене, суд звіт про нарахування та виплату основної грошової винагороди визнав обґрунтованим, підтвердженим матеріалами справи, у зв'язку з чим виснував про наявність підстав для його затвердження у заявлених ліквідатором сумах.

справа №16/266 від 22.01.2025
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/124895155>

Ухвалою суду заяву арбітражного керуючого про затвердження звітів про витрати та винагороду - задоволено; стягнуто в заявленому розмірі.

Суд підкреслив, що надання послуг арбітражного керуючого є оплачуваною професійною діяльністю, а позбавлення його права на отримання передбаченої законом винагороди лише через відсутність коштів боржника або нестворення кредиторами відповідного фонду суперечило б ст.30 КУзПБ.

З огляду на належне виконання арбітражним керуючим своїх повноважень, відсутність інших джерел фінансування та дотримання вимог ст.30 КУзПБ щодо порядку нарахування, звітування і затвердження винагороди та витрат, апеляційний суд залишив ухвалу місцевого господарського суду про наявність підстав для задоволення поданої арбітражним керуючим заяви про сплату основної грошової винагороди арбітражного керуючого у повному обсязі без змін.

справа №907/553/16 від 19.11.2025
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/132234048>

Ухвалою суду затверджено звіти арбітражного керуючого про нарахування і виплату грошової винагороди, здійснення та відшкодування витрат за виконання повноважень ліквідатора у справі про банкрутство (грошова винагорода та понесені витрати).

Постановляючи ухвалу, місцевий господарський суд, керувався тим, що звіт арбітражного керуючого про нарахування та виплату грошової винагороди, здійснення та відшкодування витрат відповідає вимогам закону, а понесені витрати належно підтверджені.

Перевіривши наведене, колегія суддів погодилася з висновком суду першої інстанції.

справа № 914/2618/16 від 17.06.2026
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/137845839>

Випадки часткового задоволення:

Ухвалою суду задоволено клопотання про затвердження звіту ліквідатора про нарахування і виплату додаткової грошової винагороди в повному обсязі (1 607 924,58 грн).

Колегія суддів апеляційної інстанції, не погодилася з висновком місцевого господарського суду в тому, що клопотання про затвердження поточного звіту ліквідатора про нарахування і виплату додаткової грошової винагороди, здійснення та відшкодування витрат у справі підлягає задоволенню в повному обсязі.

Так, відповідно до ч.2 ст.30 КУзПБ, додаткова грошова винагорода арбітражного керуючого визначається у відсотковому відношенні від вартості стягнутого на користь боржника майна, яке на день відкриття провадження у справі перебувало у третіх осіб (5 відсотків) або у відсотковому відношенні від суми погашених вимог кредиторів (3 відсотки).

Разом з цим, у спірному випадку ліквідатор нарахувала додаткову грошову винагороду в загальному розмірі 8 відсотків на одну і цю ж суму коштів, стверджуючи, що момент виникнення права на таку додаткову винагороду відбувся як з дати зарахування на ліквідаційний рахунок боржника стягнутої за рішенням суду дебіторської заборгованості в розмірі 20 009 500,00 грн. (5 відсотків вартості стягнутого на користь боржника майна, яке на день відкриття провадження у справі перебувало у третіх осіб), так і з дати погашення кредиторських вимог за рахунок стягнутої за рішенням суду дебіторської заборгованості в розмірі 20 009 500,00 грн. (3 відсотки суми погашених вимог кредиторів).

Слід зазначити, що право арбітражного керуючого на отримання додаткової винагороди передбачено законодавцем як відповідне заохочення за належним чином виконану роботу з певним ефективним її результатом.

На переконання колегії суддів, нарахування додаткової грошової винагороди, передбаченої обома умовами виникнення такого права, передбаченими у ч.2 ст.30 КУзПБ і за повернення майна боржника, яке перебувало у третіх осіб, і за погашення вимог кредиторів, здійснене на одну і цю ж суму, не відповідає меті заохочення арбітражного керуючого за належним чином виконану роботу.

Враховуючи наведене, обґрунтованим у цьому випадку є нарахування додаткової грошової винагороди в розмірі 3% від суми погашення кредиторських вимог за рахунок стягнутої за рішенням суду дебіторської заборгованості в розмірі 20 009 500,00 грн., що становить 600 285,00 грн. (20 009 500,00x3%).

Таким чином, колегія суддів дійшла висновку, що розмір додаткової грошової винагороди, що підлягає затвердженню становить 607 449,58 грн 3 % суми погашених вимог кредиторів в розмірі 238 819,66 грн., а саме 7 164,58 грн., та 3 % суми погашених вимог кредиторів в розмірі 20 009 500,00 грн., а саме 600 285,00 грн.

справа № 907/1051/23 від 28.01.2026 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/133943786>

Суд першої інстанції затвердив звіт про нарахування та виплату основної грошової винагороди арбітражного керуючого за виконання ним повноважень розпорядника майна та постановив здійснити виплату невикраденої винагороди за рахунок коштів конкурсних кредиторів пропорційно до розміру їхніх визнаних вимог.

Водночас апеляційний суд зазначив, що при визначенні розміру основної грошової винагороди суд повинен оцінювати не лише тривалість перебування арбітражного керуючого у процедурі, а й обсяг фактично виконаної ним роботи. Оплаті підлягає саме фактично виконана робота, а не лише період перебування арбітражного керуючого у процедурі банкрутства.

У зв'язку з цим, ухвалу місцевого господарського суду було змінено в частині розміру стягнення основної грошової винагороди, відмовивши у її стягненні в частині суми, яка не підтверджена фактичним виконанням повноважень.

справа №914/620/20 від 12.05.2026
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/136737188>

Суд першої інстанції перевіряючи наданий арбітражним керуючим розрахунок основної грошової винагороди, дійшов висновку про те, що вказаний розрахунок є обґрунтованим і арифметично правильним та таким, що відповідає приписам [КУЗПБ](#).

В свою чергу колегія суддів апеляційної інстанції, дослідивши, на підставі наявних матеріалів справи та звітів ліквідатора, які фактичні та реальні дії вчинялись арбітражним керуючим протягом провадження у справі про банкрутство ВАТ, дійшов висновку про нарахування та виплату грошової винагороди за підсумками процедури ліквідації у справі про банкрутство ВАТ частковому затвердженню. В решті вимог про нарахування та виплату грошової винагороди відмовлено.

справа № 11/6-664 від 29.04.2025
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/127074071>

Ухвалою задоволено частково клопотання арбітражного керуючого про затвердження звіту про основну грошову винагороду керуючого реалізацією майна фізичної особи ОСОБА_1 та витрат по справі про банкрутство; про нарахування та виплату основної грошової винагороди керуючого реалізацією Дейнеки В.М. , здійснення та відшкодування витрат по справі про неплатоспроможність фізичної особи ОСОБА_1 частково. В решті вимог в задоволенні відмовлено.

Ухвала мотивована тим, що активні заходи у процедурі вчинялися арбітражним керуючим лише в окремі періоди. Оскільки за інший заявлений час доказів вчинення фактичних дій не надано, а звіт за цей період не виносився на затвердження зборів кредиторів, господарський суд відмовив у нарахуванні винагороди за ці проміжки часу.

Апеляційний господарський суд погодився із висновком суду першої інстанції про затвердження звіту про нарахування основної грошової винагороди керуючого реалізацією майна боржника лише частково. У решті суми нарахованої арбітражним керуючим основної грошової винагороди суд першої інстанції правомірно відмовив у затвердженні звіту, оскільки арбітражним керуючим не надано належних та допустимих доказів на підтвердження вчинення фактичних дій протягом усього заявленого періоду, а також доказів винесення питання щодо нарахування грошової винагороди на розгляд і затвердження зборами кредиторів.

справа № 921/782/21 від 10.03.2026
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/134872849>

Ухвалою суду затверджено поточний звіт ліквідатора; затверджено суму основної грошової винагороди ліквідатора у справі арбітражного керуючого включно 48 000,00 грн.; затверджено суму витрат ліквідатора арбітражного керуючого, пов'язаних із виконанням повноважень ліквідатора у справі на загальну суму 11 000,00 грн. Місцевий господарський суд, ухвалюючи оскаржену ухвалу, встановив, що загальна сума належної ліквідатору винагороди становить 48 000,00 грн, та дійшов висновку про те, що клопотання про затвердження поточного звіту ліквідатора підлягає задоволенню.

Натомість, колеги суддів апеляційної інстанції, дослідивши які фактичні дії вчинялись арбітражним керуючим впродовж заявленого у звіті періоду, встановила, що активні заходи були здійснені не у весь заявлений період. Відтак, на думку апеляційної інстанції, з розрахунку трьох розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб за кожен місяць виконання арбітражним керуючим повноважень ліквідатора, загальна сума грошової винагороди арбітражного керуючого, яка підлягає затвердженню, становить 24 000,00 грн. Витрати в розмірі 11 000,00 грн, понесені ліквідатором на здійснення перекладу судових документів на іноземну мову, є документально підтвердженими.

За результатами чого, суд скасував ухвалу та прийняв нове судові рішення про часткове задоволення клопотання в частині основної грошової винагороди арбітражного керуючого витрат арбітражного керуючого пов'язаних із виконанням повноважень ліквідатора у справі.

справа №907/1022/24 від 28.01.2026
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/133943769>

Суд першої інстанції, перевіrivши здійснені арбітражним керуючим розрахунки сум грошової винагороди за виконання повноважень ліквідатора за заявлений період визнав обґрунтованими в розмірі 890 901,68 грн основної грошової, а понесені витрати в розмірі 21 426,80 грн належно підтвердженими.

Натомість, судом апеляційної інстанції здійснено перевірку встановлених обставин, досліджено які фактичні дії вчинялись арбітражним керуючим у заявлений період виконання повноважень ліквідатора боржника, які з врахуванням визначеного положенням Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» та КУзПБ розміру зазначених витрат арбітражного керуючого підлягають визнанню та затвердженню в сумі 603 735,68 грн.

Щодо заявлених витрат в розмірі 21 426,80 грн, судова колегія зазначає, що арбітражним керуючим до поданого на затвердження звіту не надано доказів на їх підтвердження, не зазначено періодів їх понесення, не доведено їх понесення саме із здійсненням ліквідаційної процедури в межах цієї справи, відповідно приходить до висновку про те, що такі не є документально підтвердженими, а відтак в затвердженні звіту в цій частині слід відмовити повністю.

справа № 909/453/16 від 23.02.2026
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/134495640>

Суд першої інстанції, перевіrivши здійснені арбітражним керуючим розрахунки сум грошової винагороди за виконання повноважень ліквідатора за вказаний період зазначив, що, відповідно задоволення основної грошової допомоги за виконання повноважень ліквідатора у справі підлягає в розмірі 245 364,33 грн. В решті відмовлено.

Суд апеляційної інстанції при вирішенні цього питання враховував правову позицію Верховного Суду, викладену у постанові від 26.10.2021 у справі №4/42-Б(906/1210/20) щодо застосування норм КУзПБ, яка визначає, що при визначенні розміру оплати послуг арбітражного керуючого під час здійснення ним ліквідаційної процедури у справі про банкрутство, господарський суд має досліджувати не тільки період здійснення арбітражним керуючим процедури, а й які фактичні дії вчинялись ліквідатором протягом процедури, та чи дійсно такі дії потребують на їх вчинення саме стільки часу, оскільки оплаті підлягає виключно фактично виконана робота (її обсяг), а не період часу, протягом якого тривала означена процедура.

справа № 909/1070/23 від 08.04.2026
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/135801756>

Ухвалою суду затверджено звіт арбітражного керуючого про нарахування і виплату грошової винагороди; стягнуто в заявленому розмірі.

Колегія суддів апеляційної інстанції погодилася з висновками місцевого господарського суду про те, що звіт ліквідатора про нарахування грошової винагороди та відшкодування витрат арбітражного керуючого за період виконання ним повноважень підлягає затвердженню і, з врахуванням неможливості здійснити оплату грошової винагороди арбітражного керуючого за рахунок наявних у боржника коштів, або коштів, одержаних від продажу майна (майнових прав) боржника, обґрунтованою є вимога арбітражного керуючого про стягнення грошової винагороди та витрат за виконання повноважень ліквідатора з кредиторів боржника пропорційно до розміру визнаних грошових вимог цих кредиторів.

Водночас, апеляційна інстанція, дослідивши які фактичні дії вчинялись арбітражним керуючим у період виконання повноважень ліквідатора боржника, за які з розрахунку трьох розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб за кожен місяць виконання арбітражним керуючим повноважень керуючого реалізацією, загальна сума грошової винагороди арбітражного керуючого, дійшла висновку, що стягненню з кредитора на користь арбітражного керуючого підлягає частковому задоволенню.

справа № 914/3397/20 від 17.12.2025
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/133008630>

Беручи до уваги, що кредиторами не погоджено звіт про нарахування та виплату грошової винагороди арбітражного керуючого, а також здійснення та відшкодування його витрат у процедурі реалізації боргів боржника, і водночас, арбітражним керуючим не доведено вчинення на протязі всього заявленого періоду активних дій, необхідних для пошуку та реалізації майна з метою погашення вимог кредиторів у строки, визначені КУЗПБ, суд першої інстанції дійшов до правомірного висновку про затвердження зазначеного звіту лише в частині підтверджених періодів на протязі яких арбітражний керуючий виконував активні дії в межах передбачених законом повноважень. У решті у затвердженні звіту правомірно відмовлено.

справа № 921/493/21 від 04.05.2026
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/134015682>

На засіданні комітету кредиторів ДП прийнято рішення встановити основну грошову винагороду (оплату послуг) арбітражному керуючому за виконання повноважень ліквідатора в розмірі трьох мінімальних заробітних плат за кожен місяць здійснення ним своїх повноважень, встановити додаткову грошову винагороду арбітражному керуючому в розмірі: 5 відсотків вартості стягнутого на користь боржника майна, яке на день відкриття провадження у справі перебувало у третіх осіб; 3 відсотки суми погашених вимог кредиторів, звернутись до господарського суду з клопотанням від імені комітету кредиторів щодо затвердження розміру основної грошової винагороди (оплати послуг) та додаткової грошової винагороди ліквідатору.

Ухвалою суду клопотання в частині встановлення арбітражному основної та додаткової грошової винагороди задоволено частково. Враховуючи призначення арбітражного керуючого згідно з ухвалою суду від 27.04.2026 ліквідатором у цій справі, відповідно до приписів ст. 30 КУЗПБ, суд першої інстанції вважав за необхідне встановити ліквідатору ДП арбітражному керуючому основну грошову винагороду у розмірі трьох мінімальних заробітних плат за кожен місяць виконання ним повноважень, та додаткову грошову винагороду в розмірі 3 відсотки суми погашених вимог кредиторів з 27.04.2026. Відхилив клопотання щодо встановлення додаткової грошової винагороди в розмірі 5% від суми погашених вимог кредиторів, оскільки на день відкриття провадження у справі було інше правове регулювання щодо встановлення і виплати арбітражному керуючому за результатами його діяльності додаткової винагороди та яка згідно ухвали суду була затверджена арбітражному керуючому/ліквідатору в розмірі 7% за рахунок коштів, одержаних від продажу майна боржника, або за рахунок коштів кредиторів чи коштів, одержаних у результаті виробничої діяльності боржника.

В апеляційному порядку переглядалася ухвала лише в частині встановлення додаткової грошової винагороди в розмірі 3% від суми погашених вимог кредиторів з 27.04.2026.

Суд зазначив, що додаткова грошова винагорода арбітражного керуючого визначається в розмірі: 5 відсотків вартості стягнутого на користь боржника майна, яке на день відкриття провадження у справі перебувало у третіх осіб; 3 відсотки суми погашених вимог кредиторів.

Право вимоги додаткової грошової винагороди виникає в арбітражного керуючого з дня фактичного надходження до боржника стягнутого на його користь майна, яке на день відкриття провадження у справі перебувало у третіх осіб, або з дня фактичного надходження коштів на рахунок боржника, які спрямовуються на погашення вимог кредиторів.

Зазначена додаткова грошова винагорода (як і основна грошова винагорода), встановлена судом арбітражному керуючому з 27.04.2026 та відповідно підлягає нарахуванню та виплаті у разі погашення ліквідатором вимог кредиторів після 27.04.2026. Тобто, нарахування додаткової грошової винагороди може здійснюватися у майбутньому в разі, якщо в ліквідаційній процедурі буде відбуватися погашення вимог кредиторів, відтак доводи апелянта про те, що судовими рішеннями встановлено допущені арбітражним керуючим порушення під час здійснення продажу майна банкрута, не відносяться до періоду нарахування грошової винагороди, встановленої в оскаржуваній ухвалі.

справа № 10/Б-711 від 17.06.2026 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/137845838>

Колегія суддів апеляційної інстанції погодилася з висновком місцевого господарського суду про те, що звіт ліквідатора про нарахування грошової винагороди та відшкодування витрат арбітражного керуючого за період виконання ним повноважень підлягає затвердженню і, з врахуванням неможливості здійснити повну оплату грошової винагороди арбітражного керуючого за рахунок коштів, одержаних від продажу майна боржника, обґрунтованою є вимога арбітражного керуючого про стягнення грошової винагороди з кредиторів боржника пропорційно до розміру визнаних грошових вимог цих кредиторів.

Також враховано, що рішенням комітету кредиторів ПП, оформленим відповідним протоколом, погоджено звіт про нарахування та виплату основної грошової винагороди ліквідатора за результатами ліквідаційної процедури в сумі 1 378 086 грн 29 коп., додаткової винагороди в сумі 21 114 грн та понесених витрат на суму 69 940 грн 94 коп.

Суд першої інстанції встановив, що основну грошову винагороду ліквідатором розраховано у відповідності до КУзПБ у розмірі трьох мінімальних заробітних плат.

Водночас, суд першої інстанції врахував, що в матеріалах справи відсутні докази вчинення ліквідатором активних дій у ліквідаційній процедурі, відтак затвердив звіт ліквідатора без врахування грошової винагороди за вказані місяці.

Суд першої інстанції обґрунтовано взяв до уваги, що в матеріалах справи відсутні подані чи задоволені скарги чи заперечення щодо дій (бездіяльності) арбітражного керуючого або інших обставин, які б свідчили про неналежне виконання ним своїх повноважень з метою затягування розгляду справи про банкрутство, матеріали справи не містять клопотань комітету кредиторів (кредиторів) про відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень ліквідатора у справі у зв'язку з його неефективністю та бездіяльністю.

Відтак, колегія суддів погодилася з висновком місцевого господарського суду про те, що слід задовольнити клопотання ліквідатора та стягнути з кредиторів на користь арбітражного керуючого основну грошову винагороду з урахуванням пропорційності кредиторських вимог за виконання повноважень ліквідатора у справі.

справа № 909/1060/16 від 03.06.2026 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/137414146>

Приймаючи рішення про часткове стягнення із кредиторів грошової винагороди арбітражного керуючого, суд першої інстанції із висновками якого погоджується і суд апеляційної інстанції, враховував визначений законодавцем мінімальний розмір грошової винагороди ліквідатора у справі про банкрутство, а також періоди, у яких ліквідатором учинялися активні заходи, із розрахунку трьох розмірів мінімальної заробітної плати за кожний місяць виконання арбітражним керуючим повноважень розпорядника майна або ліквідатора.

Оскільки фонд авансування грошової винагороди та відшкодування витрат арбітражного керуючого не створювався, а у боржника відсутні кошти та/або майно, яке підлягає продажу, то вказані кошти підлягають стягненню з кредиторів у справі пропорційно визнаних судом кредиторських вимог.

справа № 11/Б-1269 від 16.01.2025
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/124752223>

АРБІТРАЖНИЙ КЕРУЮЧИЙ

Відповідальність та законність дій арбітражного керуючого

Чинне законодавство, яке регулює провадження у справі про банкрутство, наділяє ліквідатора як певними правами, так й обов'язками.

При цьому, ліквідатор у справі про банкрутство має самостійний статус як особа, що за рішенням суду зобов'язана виконувати свої повноваження в ході ліквідаційної процедури, зокрема ті, що направлені на формування ліквідаційної маси боржника та задоволення вимог кредиторів.

При реалізації своїх прав та обов'язків арбітражний керуючий зобов'язаний діяти сумлінно та розумно з урахуванням інтересів боржника та його кредиторів.

Дії арбітражного керуючого мають бути добросовісними, тобто відповідати певному стандарту поведінки, що характеризується чесністю, відкритістю і повагою до інтересів інших учасників провадження у справі про банкрутство, виходячи з основоположних засад цивільного законодавства. Аналогічні правові висновки наведені у постанові Верховного Суду від 07.03.2018 у справі №24/5005/10848/2012.

Обов'язком ліквідатора є здійснення всієї повноти заходів, спрямованих на виявлення активів боржника. При цьому, ні у кого не повинно виникати обґрунтованих сумнівів, щодо їх належного здійснення (принцип безсумнівної повноти дій ліквідатора у ліквідаційній процедурі).

Аналізуючи зміст цього принципу та його застосування у судовій практиці, Верховний Суд в постанові від 06.06.2018 у справі № 904/4863/13 відзначив, що принцип безсумнівної повноти дій ліквідатора встановлює, зокрема, критерій обґрунтованості сумнівів щодо повноти дій ліквідатора, таким чином, покладає на особу, яка оспорує дотримання цієї домінанти, обов'язок обґрунтовувати, що саме не вчинив ліквідатор і як це вплинуло на результат формування ліквідаційної маси.

У ліквідаційній процедурі господарський суд розглядає скарги на дії (бездіяльність) ліквідатора та здійснює інші повноваження, передбачені цим Кодексом (ч.3 ст.60 КУзПБ).

За результатами аналізу справ, розглянутих судом апеляційної інстанції, вбачається, що суди відмовляли у задоволенні скарг на дії і бездіяльність ліквідатора (арбітражного керуючого) у зв'язку з їх необґрунтованістю

До суду надійшла заява про визнання бездіяльності ліквідатора арбітражного керуючого протиправною, відсторонення ліквідатора та призначення ліквідатором, мотивована тим, що ліквідатор подав до суду недостовірні відомості щодо розміру сплачених коштів кредитором і, як наслідок, у цій частині суд відхилив кредиторські вимоги. Ліквідатор систематично порушував строки розгляду адвокатських запитів. Бездіяльність ліквідатора полягала у невжитті заходів щодо повернення коштів в сумі пропорційному розміру кредиторських вимог ТОВ, які були сплачені кредитором згідно з реєстром вимог кредиторів.

Господарський суд ухвалою відмовив у задоволенні заяви. Суд першої інстанції не встановив факту неналежного виконання ліквідатором повноважень та обставин достатніх для відсторонення арбітражного керуючого від виконання повноважень ліквідатора у справі.

При цьому суд вказав, що ненадання ліквідатором інформації саме на адвокатський запит, не може свідчити про неналежне виконання арбітражним керуючим обов'язків ліквідатора та бути самостійною правовою підставою для відсторонення арбітражного керуючого.

Ненадання інформації на адвокатський запит може мати наслідком відповідальність, встановлену ч. 5 [ст.212-3 КУпАП](#). Такий спосіб захисту індивідуальних прав адвоката (який є потерпілим від адміністративного правопорушення) не має відношення до захисту прав і майнових інтересів кредитора, інтереси якого представляє адвокат у справі про банкрутство.

Щодо твердження про бездіяльність арбітражного керуючого, а саме: невжиття заходів щодо повернення коштів, то суд першої інстанції зазначив, що ліквідатор не порушував порядку здійснення погашення вимог кредиторів, вказана обставина підтверджена ухвалою господарського суду та Актом, які є в матеріалах справи.

Судова колегія погодилася із висновками суду першої інстанції про відмову у задоволенні клопотання з огляду на те, що ТОВ не навало фактів недотримання ліквідатором своїх повноважень, передбачених [ст. 61 КУзПБ](#), які б порушили права Товариства такими діями (бездіяльністю) ліквідатора.

справа № 914/2450/22 від 11.03.2025 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/126048904>

Засновник ПФ особа-1, як учасник провадження у справі звернувся до суду із скаргою на бездіяльність ліквідатора арбітражного керуючого внаслідок того, що ним не проведено інвентаризацію активів боржника, що встановлено органом контролю Міністерством юстиції України. За наслідками розгляду скарги просив відсторонити цього арбітражного керуючого від виконання обов'язків ліквідатора боржника.

Суд першої інстанції ухвалою відмовив у задоволенні скарги з тих підстав, що керівник боржника (відповідно і скаржник у цьому провадженні) особа-1, незважаючи на неодноразові вимоги, не надав попередньому розпоряднику майна копії правовстановлюючих документів боржника, первинних бухгалтерських та фінансових документів, а також документів щодо дебіторської заборгованості боржника з метою здійснення аналізу фінансово-господарської діяльності ПФ та проведення інвентаризації активів боржника, чим перешкодив діяльності розпорядника майна. Означена обставина встановлена чинними ухвалами суду у цій справі.

Судова колегія, дослідивши матеріали справи, погодилася, що судом першої інстанції зроблено вірні висновки, що встановлені обставини спростовують доводи скаржника особа-1 про непроведення чи неналежне проведення арбітражним керуючим (ліквідатором) інвентаризації активів боржника, за наслідками чого постановив обґрунтовану та законну ухвалу про відмову у задоволенні вимог скарги.

справа №926/767-6/15
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/133904879>

від 05.02.2026

Кредитор звернувся до суду з скаргою на дії та бездіяльність ліквідатора арбітражного керуючого, обґрунтовуючи протиправність бездіяльності арбітражного керуючого щодо ненадання комітету кредиторів звітів про свою діяльність, інформацію про фінансовий стан і майно боржника під час проведення ліквідаційної процедури, про використання коштів боржника, а також іншу інформацію на вимогу комітету кредиторів в порядку встановленого ч. 4 ст. 61 Кодексу; щодо не проведення аналізу фінансового стану банкрута;

Ухвалою суду відмовлено у задоволенні скарги.

Колегія суддів погодилася із висновком суду першої інстанції, що ліквідатором у звітному періоді проводились в межах повноважень, передбачених [КУЗПБ](#) активні дії, а саме - робота по вивченню отриманих документів на предмет повноти дій арбітражного керуючого при виконанні повноважень ліквідатора банкрута, а також вчинялись запити та інші дії.

справа №914/2618/16 від 29.04.2025
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/127157035>

Господарський суд скаргу на дії (бездіяльність) арбітражного керуючого задовольнив частково. Задовольняючи скаргу кредитора на дії (бездіяльність) ліквідатора, суд першої інстанції дійшов висновку про не дотримання арбітражним керуючим вимог [ст. 61 КУзПБ](#), адже не надав кредитору інформації про фінансовий стан і майно боржника.

Зазначені висновки суду першої інстанції колегія суддів вважає помилковими та такими, що не ґрунтуються на вимогах чинного законодавства з огляду на таке.

Суд апеляційної інстанції звернув увагу, що кредитор не є органом, уповноваженим отримувати звіти чи окрему інформацію від ліквідатора. Такі повноваження, з урахуванням [ст. 61 КУзПБ](#), має виключно комітет кредиторів. Окрім того в матеріалах справи відсутні докази прийняття комітетом кредиторів рішення щодо надання запитуваної кредитором інформації. Без такого рішення вимоги скаржника не мали правових підстав для їх задоволення.

Також, колегія суддів звернула увагу, що подання кредитором скарги на дії арбітражного керуючого після подання ним завершального звіту, ліквідаційного балансу та клопотання про пропорційне стягнення з кредиторів грошової винагороди арбітражного керуючого може свідчити про зловживання процесуальними правами з метою штучного створення обставин, які мали б наслідком відмову суду у стягненні із кредиторів грошової винагороди на користь ліквідатора.

справа № 11/Б-1269 від 16.01.2025
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/124684931>

Ухвалою суду відмовлено у задоволенні скарги АТ КБ "Приватбанк" на дії арбітражного керуючого - ліквідатора. Ухвала мотивована тим, що подана скарга не містить доказів в обґрунтування підстав для її задоволення, не свідчить про порушення прав кредитора та не підтверджуються матеріалами справи, а отже не підлягає задоволенню.

Проаналізувавши матеріали справи, колегія суддів погодилася із висновком суду першої інстанції, що подана скарга не підлягає задоволенню.

справа № 907/619/15 від 04.03.2026
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/126017575>

Ухвалою суду, зокрема у задоволенні скарги на дії та бездіяльність ліквідатора арбітражного керуючого відмовлено з тих підстав, що покладені в основу скарги на дії ліквідатора заперечення з приводу подання ліквідатором банкрута арбітражним керуючим ОСОБА_8 заяви про залишення без розгляду заяви ліквідатора банкрута арбітражного керуючого ОСОБА_13 про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника, які ґрунтуються на тому, що ліквідатор - арбітражний керуючий ОСОБА_8 не провів самостійного аналізу фінансово-господарської діяльності боржника та нових доказів, в тому числі повідомлених кредитором, спростовуються матеріалами справи, відтак у задоволенні скарги на дії та бездіяльність ліквідатора суд відмовив.

Як підтверджується матеріалами справи, після призначення ліквідатором банкрута арбітражний керуючий ОСОБА_8 відповідно до вимог КУЗПБ за актом приймання-передачі отримав від арбітражного керуючого ОСОБА_13 документи банкрута, а також провів інвентаризацію його активів, встановив відсутність майна та активів банкрута. Майно та дебіторська заборгованість були реалізовані на відповідних аукціонах, а виручені кошти розподілені між кредиторами та спрямовані на відшкодування витрат процедури відповідно до вимог КУЗПБ. Додаткової інформації для проведення повторного аналізу фінансового стану банкрута не було виявлено.

Відтак судова колегія погодилась з висновками суду першої інстанції в тому, що відсутні підстави для задоволення скарги на дії та бездіяльність ліквідатора. При цьому, подання ліквідатором банкрута арбітражним керуючим ОСОБА_8 заяви про залишення без розгляду заяви ліквідатора банкрута арбітражного керуючого ОСОБА_13 про покладення субсидіарної відповідальності за зобов'язаннями боржника, є проявом процесуальної поведінки ліквідатора, підлягає оцінці судом та не може слугувати самостійним підтвердженням неналежного виконання повноважень.

справа № 914/2618/16 від 17.06.2026 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/137845839>

Ухвалою суду скаргу задоволено частково. Визнано протиправною бездіяльність керуючого реструктуризацією про неплатоспроможність, в іншій частині вимог скарги, відмовлено.

Натомість суд апеляційної інстанції, за результатом перевірки матеріалів справи встановив, що судом першої інстанції не прийнято до уваги той факт, що у діяльності арбітражного керуючого, в рамках справи про неплатоспроможність боржника, були виявлені порушення та такі порушення не були усунуті арбітражним керуючим, що призвело до порушення майнових прав та інтересів кредиторів у справі, а також до затягування строкової процедури неплатоспроможності фізичної особи.

Оскільки, колегія суддів дійшла висновку, що матеріалами справи підтверджено неналежне виконання обов'язків, покладених на арбітражного керуючого, відповідно скарги підлягають задоволенню повністю.

справа № 921/640/23 від 15.07.2025
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/129086921>

За результатами аналізу справ, розглянутих судом апеляційної інстанції, також вбачається, що наявні справи в яких суди задовольняли скарги на дії і бездіяльність ліквідатора (арбітражного керуючого) у зв'язку з їх обґрунтованістю.

Кредитори звернулися до суду з скаргою на неправомірні дії та бездіяльність арбітражного керуючого, в якій просили відсторонити від виконання повноважень керуючого реструктуризацією у справі про неплатоспроможність ОСОБА_1.

Ухвалою суду скаргу на дії керуючого реструктуризації задоволено частково, визнано протиправною бездіяльність керуючого реструктуризацією про неплатоспроможність ОСОБА_1. В іншій частині вимог скарги, відмовлено.

Натомість апеляційним судом було встановлено, що за результатами перевірки діяльності арбітражного керуючого під час виконання ним повноважень керуючого реструктуризацією боргів боржника комісією було виявлено ряд порушень. За результатами чого було винесено арбітражному керуючому припис про недопущення повторних порушень та розпорядження про усунення виявлених порушень. Однак, судом першої інстанції не прийнято до уваги той факт, що у діяльності арбітражного керуючого, в рамках справи про неплатоспроможність боржника ОСОБА_1, були виявлені порушення та такі порушення не були усунуті арбітражним керуючим, що призвело до порушення майнових прав та інтересів кредиторів у справі, а також до затягування строкової процедури неплатоспроможності фізичної особи.

Окрім того, на момент звернення зі скаргами на бездіяльність керуючого реструктуризацією боргів боржника, кредитори в установленому законом порядку взагалі не отримали від керуючого реструктуризацією звіт про результати перевірки декларації боржника, що свідчить про порушення арбітражним керуючим вимог ст.ст. 122,123 КУзПБ.

З огляду на викладене, колегія суддів апеляційного суду дійшла висновку, що матеріалами справи підтверджено неналежне виконання обов'язків, покладених на арбітражного керуючого, а тому скарги кредиторів підлягають задоволенню повністю та визнання дії та бездіяльність арбітражного керуючого неналежним виконанням своїх обов'язків та такими, що порушують норми КУзПБ та майнові права та інтереси кредиторів.

В зв'язку з чим, апеляційний суд відсторонив арбітражного керуючого від виконання повноважень керуючого реструктуризацією про неплатоспроможність фізичної особи.

справа № 921/640/23 від 15.07.2025 <https://reyestr.court.gov.ua/Review/129086921>

АТ «ПриватБанк» (забезпечений кредитор) звернувся до господарського суду зі скаргою на бездіяльність ліквідатора, що полягає у нездійсненні заходів, спрямованих на виявлення та реалізації майнових активів банкрута. Також заявник просив призначити нового ліквідатора арбітражного керуючого.

Ухвалою суду задоволено скаргу на бездіяльність ліквідатора арбітражного керуючого; відсторонено арбітражного керуючого від виконання обов'язків ліквідатора через неналежне їх виконання.

Місцевий господарський суд, постановляючи оскаржену ухвалу, врахував встановлені обставини і факти, які вказують, що ліквідатор у цій справі здійснює свої повноваження не належно, що призводить до необґрунтованого затягування процедури без вирішення завдань ліквідаційної процедури, та дійшов висновку про те, що скаргу належить задовольнити повністю та відсторонити від виконання обов'язків ліквідатора у цій справі арбітражного керуючого.

Судовою колегією було встановлено, що у спірному випадку, в ухвалях місцевого господарського суду у цій справі неодноразово констатовано, що ліквідатор у справі арбітражний керуючий, не виконує своїх повноважень належним чином, зокрема, серед іншого, не скликає зборів кредиторів чи засідання комітету кредиторів та не звітує про хід здійснення ліквідаційної процедури. А відтак погодилася з висновком суду першої інстанції про задоволення скарги.

справа № 907/273/24 від 28.01.2026
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/133943787>

Ухвалою суду задоволено частково скаргу на дії та бездіяльність арбітражного керуючого про неплатоспроможність ОСОБА_2.

В свою чергу, апеляційний господарський суд встановив, що матеріалами справи підтверджується неналежне виконання обов'язків, покладених на арбітражного керуючого у зв'язку із чим колегія суддів дійшла до висновку про визнання дій та бездіяльність арбітражного керуючого під час здійснення повноважень керуючого реалізацією у справі про неплатоспроможність фізичної особи ОСОБА_2 - неналежним виконанням своїх обов'язків та такими, що порушують норми КУЗПБ та права кредиторів та відсторонення останнього від виконання повноважень керуючого реалізацією у справі про неплатоспроможність фізичної особи ОСОБА_2. В зв'язку з чим ухвалу скасовано, скаргу задоволено повністю.

справа № 921/442/23 від 13.05.2025
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/127532997>

Ухвалою суду задоволено скаргу на дії (бездіяльність) керуючого санацією ПАТ «Львівська вугільна компанія» арбітражного керуючого та відсторонено арбітражного керуючого від виконання обов'язків керуючого санацією.

Матеріалами справи підтверджується, що на момент подання скарги на дії та бездіяльність керуючого санацією, а також станом на день розгляду такої скарги, план санації ПАТ до суду не поданий, не зважаючи на те, що процедура санації триває з 2018 року, а арбітражний керуючий виконує повноваження керуючого санацією з 26.09.2019, що свідчить про невиконання арбітражним керуючим вимог ч.6 ст.28, ч.1 ст.29 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» та ухвал суду Львівської області і є безумовною та самостійною підставою для відсторонення арбітражного керуючого від здійснення повноважень керуючого санацією у справі.

При цьому, існування судових спорів щодо майна боржника, необхідність процесуальної заміни кредиторів боржника їх правонаступниками, відмова потенційних інвесторів від участі в санації боржника, заперечення кредиторів щодо реальності проектів плану санації тощо, не можуть слугувати об'єктивними причинами невиконання керуючим санацією обов'язку щодо подання на розгляд суду розробленого та схваленого кредиторами плану санації впродовж п'яти років, зважаючи на те, що законом покладено такий обов'язок саме на керуючого санацією із встановленням строку для його виконання протягом трьох місяців.

Окрім того, починаючи з 2020 року підприємство-боржник не тільки не стабілізувало фінансово-економічні показники своєї роботи, а й показує значну збитковість, що протирічить завданням санації.

Враховуючи наведене, колегія суддів апеляційної інстанції вважає обґрунтованим висновок місцевого господарського суду про те, що скаргу на дії (бездіяльність) керуючого санацією ПАТ арбітражного слід задовольнити та відсторонити арбітражного керуючого від виконання обов'язків керуючого санацією ПАТ.

справа № 914/2441/15 від 08.04.2026
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/135841182>

Суд першої інстанції відмовив у задоволенні скарги.

Суд апеляційної інстанції, досліджуючи матеріали справи встановив сукупність порушень, що свідчить про системний характер неналежного виконання обов'язків арбітражного керуючого, що унеможливило подальше здійснення ним повноважень розпорядника майна у цій справі. А відтак, колегія суддів дійшла висновку про наявність правових підстав для задоволення скарги та відсторонення арбітражного керуючого.

справа № 909/679/24 від 05.03.2026
<https://reyestr.court.gov.ua/Review/134799519>